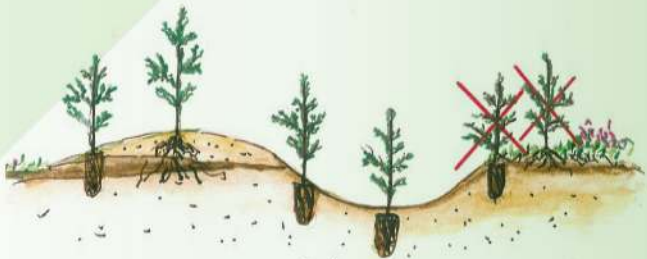

Pareizi stādīšanas paņēmieni

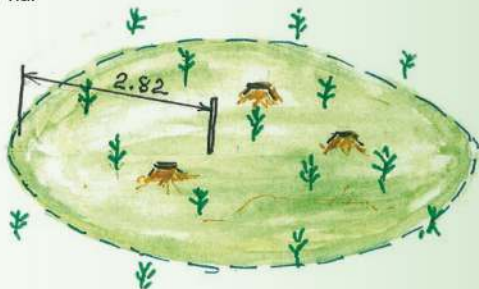
Sakņu kakls 2-3 cm zem zemes.
Zemi piemida, lai nepalik gaisa spraugas.
Sakņu gali nedrīkst palikt virs zemes.
Ietvarstādiem – lai 1-2 cm zeme nosedz sakņu „podiņu”.

Stādījuma biežības kontrole

Stādvieta skaitu uz izvietojuma vienmērīgumu pārbauda, izmantojot aplveida parauglaukuma metodi.

- Ņem 2,82 m garu auklu vai kārti, uzskaita iestādītos kociņus 25m² lielā aplī ($R=2,82=25m^2$) un iegūto skaitli pareizina ar 400. Rezultātā iegūst iestādīto kociņu skaitu uz 1 ha.

Kopšana un stādījumu aizsardzība

Kopšana samazina zālaugu konkurenci un uzlabo gaismas apstākļus. Sevišķi svarīgi ir saulmīļu sugām – priedei un bērzam.

Kopšanu veic, applaujot zālaugus un nevēlamo koku atvases 50 cm rādiusā ap iestādīto kociņu.

Ja rudenī platība netiek izkopta:

- Kociņi var izsust, jo zālaugi sniega ietekmē saguļ uz iestādītajiem kociņiem, tos piespiežot pie zemes;
- Kociņi pie saknēm tiek apgrauzti un var nokalst, jo nekoptās platībās ir labvēlīgi apstākļi pelēm un citiem grauzējiem.

Bukleta sastādīšanai izmantots LLKC Mežu konsultāciju pakalpojumu centra informatīvā lapa.

VĒL PIEDĀVĀJAM

- Īpašumu apsaimniekošanu ilgtermiņā
- Cirsmu sagatavošanu izstrādei (taksācija, stigošana, dastošana)
- Mežizstrādes pakalpojumus
- Pērkam cirsmas un meža īpašumus
- Īpašumu vērtēšanu

MEŽA ATJAUNOŠANA

INFORMATĪVAIS MATERIĀLS

 PATA STRENČI

AS PATA Strenči
Silvas-Lejas, Launkalnes pagasts
Smiltenes novads LV-4729
Tālr.: +371 64707634
E-Pasts: Info@patastrenci.lv

Augsnes sagatavošana

Pirms stādīšanas ieteicama augsnes sagatavošana, jo

- Pirms stādīšanas ieteicama augsnes sagatavošana, jo Paaugstināta mitruma apstākļos stādījumi cietīs no mitruma;
- Auglīgās augsnēs spēcīgais aizzēlums nomāks iestādītos kociņus, būs apgrūtināta stādījumu kopšana, jo kociņus būs grūti atrast, palielinās kociņu nopļaušanas risks;
- Šķietamo izmaksu ietaupījumu zaudēsiet uz stādījumu kopšanas un papildināšanas izmaksām.

Augsnes sagatavošanas veidi:

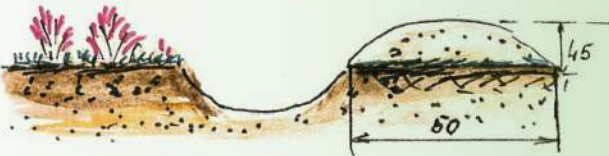
Ar frēzi:

Vagas dziļumu iespējams regulēt atkarībā no augsnes īpatnībām.

Veidojas „tiltiņš” – pārejas vieta starp vagas padziļinājumu un velēnu, kas ir vispiemērotākā vieta stādam normālos mitruma apstākļos.

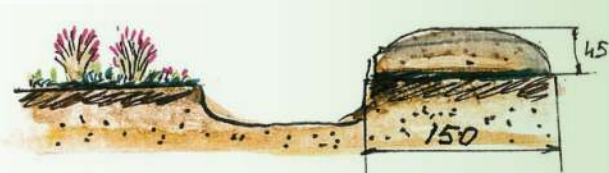
Ar lauksaimniecības vienkorpusa arklu:

Vagas dziļumu iespējams regulēt atkarībā no augsnes īpatnībām.

Vienīgā stādīšanai piemērotā vieta – vagas dibenā, tādēļ nav piemērots paaugstināta mitruma apstākļos.

Ar kupicotāju:

Tiek veidoti augsnes paaugstinājumi – kupiņas jeb pacilas, piemērots augsnes apstrādes veids pārmitrās vietās.

Veidojas pietiekami bieža velēna, kas neizkalst un uz kuras var stādīt.

Stādāmais materiāls

Stādu veidi:

1. Kailsakņu stādi un sējeņi – lielāks sakņu iežūšanas risks, ierobežots stādīšanas laiks – pavasarī līdz lapu plaukšanai.

2. Kailsakņu stādi ar uzlabotu sakņu sistēmu – kompakta sakņu sistēma (sakņu kamols), labāk ieaugas.

3. Ietvarstādi – stādīšana iespējama visa veģetācijas perioda garumā, ieaugums līdz par 99%, dārgāki.

Kas jāievēro pērkot stādus

1. Lai pierādītu apstādītās platības stādu izcelsmi un legalitāti, pircējam, iegādājoties stādus, jā saglabā stādu iegādi apliecinošs dokuments un etiķete.

■ Stādu iegādi apliecinošā dokumentā jābūt informācijai par stādu audzētāju, pārdevēju un pircēju, stādu sugu, vecumu un skaitu, kā arī jābūt sertifikāta numuram.

■ Etiķetē norādīta informācija par to, kas atrodas katrā iepakojumā – informācija par attiecīgā materiāla izcelsmes avotu, kategoriju utt. Sniedzot pārskatu mežniecībai jāuzrāda iegādi apliecinošs dokuments un etiķete (ja iegādāti stādi ar dažādiem sertifikātiem, tad etiķete no katras partijas).

■ Etiķete var arī nebūt papīra formātā, bet attiecīgā informācija norādīta tieši uz maisa.

2. Pirms stādāmā materiāla iegādes lietderīgi pārlicināties:

■ Vai stādāmais materiāls ir sertificēts; Katrai stādāmā materiāla partijai Valsts meža dienesta izsniegtais izcelsmes sertifikāts apliecina materiāla izcelsmi, ģenētisko kvalitāti un atbilstību noteiktām kvalitātes prasībām

■ Kāda ir reproduktīvā materiāla kategorija – „ieguves vieta zināma”, „atlasīts”, „uzlabots” un „pārākš”; Augstākas kategorijas stādāmais materiāls vienlīdzīgos augšanas apstākļos pārspēs zemākas kategorijas stādāmo materiālu izdzīvošanas, koksnes krājas pieauguma (pat no 10 līdz 40%) un stumbra kvalitātes ziņā.

■ Vai tas ir piemērots atjaunojamai platībai. Vispiemērotākais stādāmais materiāls ir tas, kura izcelsme ir no tā paša reģiona, kurā to plānots stādīt. Pārvietot drīkst no Austrumiem (A) uz Centru (C) un Rietumiem (R), kā arī no C uz R (egle) un no A uz R (priede, bērzs), pārējām sugām tas netiek noteikts, tomēr Kurzemes melnalksni nebūtu prātīgi vest uz Vidzemi.

3. Stādus jāpasūta savlaicīgi.

Stādu transportēšana, uzglabāšana, sagatavošana stādīšanai

Transportēšana

Neiesaiņotus stādus vēlams vest slēgtā transporta līdzeklī. Nav pieļaujama sakņu sistēmas iekaltēšana, stādu mehāniska bojāšana.

Uzglabāšana

Pierakšana – ēnā grāvītī, saknes pilnīgi apsegtas ar zemi. Maisus un kastes – ēnā uzglabā ne ilgāk par 1 nedēļu. Nav pieļaujama stādu sakaršana (izsušana), maisos jāzūd caurumi, nedrīkst maisus un kastes likt virsū vienu uz otras.

Sagatavošana stādīšanai

Pārāk garo sakņu apgriešana. Saknes nedrīkst apraut! Ietvarstādiem jābūt pakāpeniski atļaidinātiem. Stādīšanas laikā, pārvietojoties pa cirsma, stādiem jābūt ievietotiem tādā traukā, lai nepieļautu sakņu sistēmas iekaltēšanu.

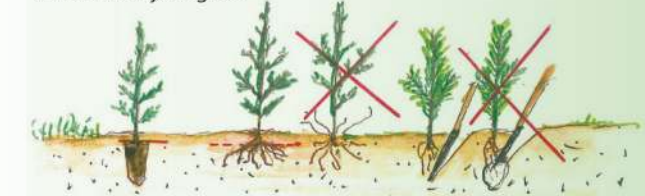
Stādīšana

Stādīšanas laiks

- Pavasarī – līdz pumpuru plaukšanai, visieteicamākais laiks.
- Rudenī – septembrī, oktobrī, kad beidzies aktīvais veģetācijas periods. Rudenī nav ieteicams stādīt kūdrainās un mālainās augsnēs, jo sals stādus var izcilāt.
- Visā veģetācijas perioda garumā var stādīt ietvarstādus.

Stādīšanas vietas izvēle

- Normālos mitruma apstākļos – uz „tiltiņa”, starp vagas padziļinājumu un apgāzto velēnu.
- Sausās, viegla mehāniskā sastāva augsnēs – vagas dibenā.
- Mitrās augsnēs – uz „tiltiņa” vai atgāzās velēnas (riskanti, jo velēna sausā laikā var izkalst). Stādu jācēnsas iestādīt mineralizētajā augsnē.

Stādvieta skaits

Lai ieaudzētu vajadzīgo (normatīvos noteikto) kociņu skaitu, jāiestāda apmēram par 10% vairāk.

- Priede – 3300 gab. uz ha (1 stāds uz 3m²), stādīšanas shēma 1,5 x 2,0 m.
- Egle, bērzs, melnalksnis – 2200 gab. uz ha (1 stāds uz 4,5m²), stādīšanas shēma 2,2 x 2,0 m.
- Cietie lapu koki – 1650 gab. uz ha (1 stāds uz 6m²), stādīšanas shēma 3,0 x 2,0m.